

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustini in euangelium secundum Iohannem sermones
CXXIIII - Cod. Aug. perg. 47**

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Sermo LXXXIII

[urn:nbn:de:bsz:31-64194](#)

praecesserunt. sed ab illa susceptione merita eius cuncta coeperunt;
mans' ergo filius in dilectione qua eum dilexit pater. & ideo seruit prie-
cepta eius; quid est enim & ille homo nisi quod & susceptor est eius. D's enim
erat uerbum unigenitus gignenti & aeternus. sed ut mediator datur no-
bis per ineffabilem gratiam uerbum caro factum est & habituit in nobis.
INCIPIT SERMONE LXXXIII DE EO QUOD DICIT HAEC LOQUU-
TUSSUM UOBIS UT EXAUDIUM MEUM IN UOBIS SIT ET
GAUDIUM UESTRUM IMPLETUR. HOC EST PRAECEPTUM
MEUM UTO DILIGATIS IN UOEM SICUT DILEXI UOS.

Audistis carissimi dñm dicentem discipulis suis; haec loquitur sum
uobis. ut gaudium meum in uobis sit & gaudium uestrum impletur.
Quid est gaudium xpi in nobis. nisi quod dignatur gaudeat de nob.
& quid est gaudium nostrum quod dicit implendum. nisi eius habere con-
sortium. propter quod beato p'ro dixerat. si non lauerote. non habe-
bis partem mecum. Gaudium ergo eius in nobis gratia est quam presta-
tit nobis ipse & gaudium nostrum; Sed de hac ille & iam ex aeternita-
te gaudebat. quando nos elegit ante mundi constitutionem; nec recte
possimus dicere. quod gaudium eius plenum non erat; Non enim dñ in p-
fecte aliquando gaudebat; sed illud eius gaudium in nobis non erat. quia
ne nos in quibus esse poss'iam eramus. nec quando esse coepimus. cum
illo esse coepimus; In ipso autem semper erat. quin o' suos futuros certas
simas suae praescientiae ueritate gaudebat; proinde gaudium iam
ipse perfectum denobis habebat. quando nos praesciendo & predestinatio
do gaudebat; neq. enim nullus in illo eius gaudio deesse poterat. ne forte
non fieret quod se facturum esse praesciebat; sed neq. cum id facere coe-
pit. quod se facturum esse praesciuit. gaudium eius quo beatus est cre-
vit. Alioquin beator factus est quia nos fecit; Absit hoc frs; d' beatitudo
quia nec minor fuerat sine nobis. non fit maior ex nobis. Gaudium igit'
eius de salute nostra. quod in illo semper fuit cum praesciuit & praedicta
tinauit nos. coepit esse in nobis quando uocauit nos. & hoc gaudium meri-
to nostrum dicimus. quo & nos beati futuri sumus; sed hoc gaudiu' nostru' ^{im}
crescit & proficit. & ad suam perfectionem perseverando pertendit.
Ergo inchoatur infide renuentium. implebitur in premio resurgen-
tium; Ecce unde dictum existimo. Haec loquitur sum uobis ut gaudiu'
meum in uobis sit & gaudium uestrum impletur; in uobis sit meum. im-
pletur uestrum; semper enim erat meum plenum & antequam uoca-
remini. cum uocandi ame praescitemini. sed sit & in uobis cu' hoc efficimini.

quod praescium de uobis impletatur autem uestrum qui ab exterritis quodcum
dum estas. sicut creasti est quin nondum fuisti. Hoc est inquit praeceptum
meum. ut diligatis in uicem sicut dilexi uos. Siue dicitur praeceptum siue
mandatum ex uno uerbo greco utrumque interprætatur quod est ENTOΛH. iam
uero istam sententiam & area dixerat. de qua me uobis ut potius disputasse
meminisse debet; ibi enim scit mandatum nouum de uobis. ut diligatis
in uicem sicut dilexi uos. ut & uos diligatis in uicem. huius itaq. mandati re
partio commendatio est. nisi quod ibi mandatum inquit nouum de uobis.
hic autem hoc est inquit mandatum meum; ibi tamquam non fuerit ante
tale mandatum. hic tamquam non sit aliud eius mandatum; sed ibi dictum est
nouum. ne in uastitate nostra perseueremus. hic dictum est meum. ne con
tempnendum putaremus; quod autem hic ita dicitur hoc est mandatum meum
uelut non sit aliud. Quid putamus fr̄s mei. numquid nam solum eius de ista
dilectione mandatum est. qua diligimus in uicem. nonne est & aliud m̄ius.
ut diligamus dñm. aut uero desola dñ nobis dilectione mandavit. ut alia non
requiramus. triatamen commendat apostolus dicens; manent autem
fides. spes. caritas. tria haec. maior autem horum caritas; & si uincit
hoc est in dilectione concluduntur duo illa praecepta. maior tamen dicta
est esse. non soli; Defide igitur nobis quam multa mandata sunt. quam multa
despe; quis potest cuncta colligere? quis enumerando sufficeret? Sed inue
amur quod ait idem apostolus. plenitudo legis caritas; ubi ergo caritas est.
quid est quod possit de esse? ubi autem non est quid est quod possit pro
desse? De mons credit. nec diligit; nemo diligit. quoniam non credit; frustra quidē
sed tamen potest sperare ueniam qui non diligit. nemo autem potest despe
rare qui diligit; itaq. ubi dilectio est. ibi necessario fides & spes; & ubi dilectio
proximi. ibi necessario dilectio dñi. Qui enim nondiligit dñm quomodo dil
igit proximum tamquam seipsum. quando quidem nondiligit & seipsum?
Est quippe impius & iniquus. Qui autem diligit iniquitatem. non plane di
ligit. sed odit animam suam. Hoc ergo praeceptum dñi teneamus ut nos in
uicem diligamus. & quid quid aliud praecepit faciamus. qnm quid quid est
aliud. hichabemus. Disceretur quippe ista dilectio ab ea dilectione quae
in uicem diligunt homines sicut homines; nam ut discerneretur. adiunctū
est. Sicut dilexi uos. ut quid enim nos diligit xp̄s. nisi ut possimus regnare
cum xp̄o? Ad hoc ergo & nos in uicem diligamus. ut dilectionem nostram
discernamus a ceteris qui non adhuc in uicem diligunt. quia nec diligunt;
qui autem se propter habendum dñm diligunt. ipsi se diligunt. Ergo ut
se diligant. dñm diligant; non est haec dilectio in hominibus omnibus;

paucis propterea diligunt. ut sit dicitur omnia in omnibus.

**INCIPIT SERMO LXXXIII DE EO QUOD DICIT MAIOREM HAC
DILECTIONEM NEMO HABET UT ANIMAM SUAM PONAT QUI
PROXIMI SUI.**

Plentitudinem dilectionis quanos in uicem diligere debemus carissimi fratres. definiuit dominus dicens; maiorem hac dilectionem nemohabebit. ut animam suam ponat quis pro amicissuis. Quia ergo superius dixerit. hoc est mandatum meum ut diligatis in uicem sicut dilexi uos. quibus uerbis addidit quod nunc audistis. maiorem hac dilectionem nemohabebit. ut animam suam ponat quis pro amicissuis. Sit ex hoc consequens quod idem iste euangelista iohannes in epistola sua dicit. ut quem ammodum christus pro nobis animam suam posuit. sic & nos debeamus animas pro fratribus ponere. Diligentes itaque in uicem sicut ipse nos dilexit qui pro nobis animam posuit. Nam si nimirum hoc est quod legitur in proverbiis salomonis. Si sed eris censare ad mensam potentis. considerans intellegere quae adponuntur tibi. & sic mitte manum tuam sciens qui talia te oportet preparare. Nam quae mensa est potenter. nisi unde sumitur corpus & sanguis eius qui animam suam posuit pro nobis. & quid est ad eam sedere. nisi humiliter accedere. & quid est considerare & intellegere quae adponuntur tibi. nisi digne tantam gratiam cogitare. & quid est sic mitte lem inum. ut scias quia talia oportet te preparare. nisi quod iam dixi. quia sicut pro nobis christus animam posuit. sic & nos debemus animas pro fratribus posere. sicut enim ait & iam apostolus petrus. — christus pro nobis passus est. relinquens nobis exemplum ut sequamur uestigia eius. hoc est talia preparare. hoc beatim martyres ardenti dilectione fecerunt. quorum si non in anter memoris celebramus atque inconuenio quo & ipsi saturati sunt. ad mensam domini accedimus. oportet ut quem ammodum ipsi. & nostalia preparavimus. ideo quippe ad ipsam mensam non sicut eos commoramus. quem ammodum alios qui in pace requiescunt. ut & iam pro eis ostendimus. sed magis ut ipsi pro nobis aetorum uestigis adhescamus. quia impleuerunt ipsi caritatem quod dominus dixit esse non posse maiorem. talia enim suis fratribus exhibuerunt. qualia dedomi mensa pariter acceperunt. neq. hoc dictum sit. quasi propter ea dominus christus posse esset possimus. si pro illo usq. ad sanguinem martyrum duxerimus. ille potestatem habuit ponendi animam suam & iterum sumendi eam. nos autem nec quantum volumus uimus. & morimur & iam si nolumus. ille moriens mox inseccidit mortem. nos in eius morte liberamur a morte. illius circa non uidit corruptionem. nostra post corruptionem infine sieculi per illum induetur incorruptionem;